

КАРАР

17.06.2020

Әгерже ш.

РЕШЕНИЕ

№ 43-3

«Дустанә ишегалды» территориаль ижтимагый
үзидарә Уставын теркәү турында

“Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы “Әгерже шәһәре” муниципаль берәмлеге уставының 16,17,18 статьялары һәм жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуга, “Әгерже шәһәре” муниципаль берәмлеге гражданның хокукларын тәмин итү максатларында территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру өчен хокукий һәм оештыру нигезләре булдыру, “Әгерже шәһәре” муниципаль берәмлеге Советы нигезендә Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы “Әгерже шәһәре” муниципаль берәмлеге Советы КАРАР ИТТЕ,

1. «Дустанә ишегалды» территориаль ижтимагый үзидарә Уставын теркәргә.

2. Әлеге карарны «Әгерже шәһәре» муниципаль берәмлеге Советының мәгълүмат стендларында урнаштырып, Әгерже муниципаль районы сайтында Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында <http://agryz.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рәсми порталында урнаштырырга. <http://pravo.tatarstan.ru>.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районының «Әгерже шәһәре» муниципаль берәмлеге Советының законлылык һәм регламент буенча даими комиссиягә йөкләргә..

Совет рәисе урынбасары

И.Э.Шаймухәмәтов

Карар белән теркәлгән
Татарстан Республикасы Әгерҗе
муниципаль районының «Әгерҗе
шәһәре» муниципаль берәмлеге
Советы
2020 елның «17» июнендәге
43-5 номерлы

Кабул ителде
гамәлгә кую карары белән
халык жылышылары
2020 елның «20» февраленнән

Устав

«Дустанә ишегалды» территориаль иҗтимагый үзидарәсе

1 статья. Гомуми нигезләмәләр

1.1. «Дуслык ишегалды» территориаль иҗтимагый үзидарә (алга таба - территориаль иҗтимагый үзидарә) Әгерҗе муниципаль районының «Әгерҗе шәһәре» муниципаль берәмлегенәң жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча халык инициативасын мөстәкыйль рәвештә гамәлгә ашыру өчен оештырылган һәм үз җаваплылыгы өчен оештырылган.

1.2. Әлеге Устав нигезендә территориаль иҗтимагый үзидарә «Әгерҗе шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясе өлешендә (алга таба - муниципаль берәмлек) яшәүчеләр тарафыннан гражданнарның түбәндәге яшәү территориясе чикләрендә гамәлгә ашырыла: Татарстан Республикасы, Әгерҗе шәһәре, Горький ур., 10 йорт.

1.3. Территориаль иҗтимагый үзидарә чикләре Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының «Әгерҗе шәһәре» муниципаль берәмлеге Советының 2020 елның «06» мартындагы 40-7 номерлы карары белән расланды.

1.4. Территория чикләрендә территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру буенча гражданнарны үз-үзен оештыру турындагы карар 2020 елның 20 февралендә гражданнарның территориаль иҗтимагый үзидарәне төзү буенча гамәлгә кую жылышында (конференциясендә) кабул ителде.

1.5. В своей деятельности территориальное общественное самоуправление руководствуется Конституцией Российской Федерации, Федеральным законом «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации» и иными нормативными правовыми актами Российской Федерации, законами и иными нормативными правовыми актами (республики, края, области), Уставом муниципального образования «город Агрыз», иными муниципальными правовыми актами муниципального образования и настоящим Уставом.

1.6. Территориаль иҗтимагый үзидарә гражданнарның законлылык, хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау, хәбәрдарлык һәм җәмәгать фикерен исәпкә алу принципларында гамәлгә ашырыла; гражданнарның ирекле ихтыяр белдерүләре һәм аларның мәнфәгатьләрен муниципаль берәмлек гражданнары мәнфәгатьләре белән берләштерү, территориаль иҗтимагый үзидарә органнарының муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлеге принципларында гамәлгә ашырыла.

1.7. Территориаль иҗтимагый үзидарәнең юридик зат хокуклары юк.

1.8. Территориаль ижтимагый үзидарә әлеге Уставны муниципаль берәмлек Советы теркәгән вакыттан гамәлгә куелган дип санала.

1.9. Территориаль ижтимагый үзидарәнең тулы исеме: «Дустанә ишек алды» территориаль ижтимагый үзидарә.

1.10. Территориаль ижтимагый үзидарәнең кыскартылган исеме: «Дустанә ишегалды» ТИҮ.

1.11. Территориаль ижтимагый үзидарәнең урнашкан урыны (орган, территориаль ижтимагый үзидарә рәисе): 422230, Татарстан Республикасы, Әгерҗе шәһәре, Горький ур., 10 йорт, 62 фатир.

2 статья. Территориаль ижтимагый үзидарә гамәлгә куючылар

2.1. Территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә куючылар булып әлеге Уставның 1 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм уналты яшькә житкән Россия Федерациясе гражданны (алга таба - гражданны яисә тиешле килештә яшәүчеләр) тора.

2.2. Гражданны гражданнының жыелышларында (конференцияләрендә) катнашырга, территориаль ижтимагый үзидарә органнына сайланырга һәм сайланырга хокукы.

3 статья. Максатлар, бурычлар, формалар һәм төп юнәлешләр территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлегә

3.1. Территориаль ижтимагый үзидарә гражданнының әлеге Уставның 1 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән территориядә жирле үзидарәне гамәлгә ашыруга конституциячел хокукларын гамәлгә ашыру максатларында оештырылды.

3.2. Территориаль ижтимагый үзидарәнең бурычы - муниципаль берәмлек уставында билгеләнгән жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үз инициативаларын мөстәкыйль һәм үз жаваплылыгы астына алу.

3.3. Территориаль ижтимагый үзидарәнең эшчәнлек рәвешләре - гражданнының елына кимендә бер тапкыр уздырыла торган жыелышлары (конференцияләре), шулай ук территориаль ижтимагый үзидарәнең даими эшлөчә органны утырышлары һәм алар оештырган чаралар.

3.4. Территориаль ижтимагый үзидарә һәм аның органны эшчәнлегенә төп юнәлешләре булып тора:

1) муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органны эшчәнлегә турында гражданныга мәгълүмат бирү;

2) муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнынан алынган экологик мәгълүматны халык арасында тарату;

3) муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнына оешмада ярдәм итү:

- опека һәм попечительлек мәсьәләләре буенча эшләр, ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны ачыклау өлешендә;

- гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы мәгариф учреждениеләрендә укырга тиешле балаларның еллык персонал исәбен гамәлгә ашыру;

- муниципаль берәмлек милкендәге мәдәни мирас объектларын (жирле әһәмияттәге тарихи һәм мәдәни ядкарлары) саклап калу һәм популярлаштыру;

- янгын куркынычсызлыгы өлкөсөндөгө белемнөрнө пропагандалау, халыкны табигый һәм техноген характердагы гадэттән тыш хәлләрдән кисәтү һәм яклау;

- муниципаль берәмлек территориясендә физик культураны һәм массакуләм спортны үстөрү өчен шартлар тудыру буенча;

4) оешмада катнашу:

- жирле бәйрәмнәр, һәм башка мавыктыргыч чаралар, жирле традицияләрнә һәм йолаларны үстөрү;

- гражданнырны хәрби-патриотик тәрбияләү чаралары;

5) муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү буенча муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертү.

4 статья. Гражданнырның жыелышы (конференциясе)

4.1. Территориаль ижтимагый үзидарә идарәсенәң югары органы - гражданныр жыелышы (конференциясе).

4.2. Территориаль ижтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданныр жыелышы, әгәр анда уналты яшькә житкән халыкның кимендә өчтән бере катнашса, хокуклы дип санала.

4.3. Территориаль ижтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданныр конференциясе, әгәр анда уналты яшькә житкән халыкның өчтән береннән ким булмаган өлешен тәшкил итүче гражданныр жыелышларында сайланган делегатларның кимендә өчтән икесе катнашса, хокуклы дип санала.

4.4. Гражданнырның жыелышы (конференциясе) муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары, территориаль ижтимагый үзидарә органы яисә гражданнырның инициатив төркемнәре тарафыннан кирәк булган саен, елга кимендә бер тапкыр чакырылырга мөмкин.

4.5. Гражданнырның инициатив төркеме гражданнырның жыелышын (конференциясен) жыйган очракта, мондый төркем халык санының 10%ыннан да ким булмака тиеш. Гражданнырның инициатив төркеме тарафыннан чакырылган гражданныр жыелышы (конференциясе) гражданнырның инициатив төркеме язмага мөрәжәгать иткән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча территориаль ижтимагый үзидарә органына үткәрелә.

4.6. Гражданныр жыелышының (конференциясенәң) аерым компетенциясенә керә:

- Уставны кабул итү, аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;

- территориаль ижтимагый үзидарә органнары структурасын билгеләү;

- территориаль ижтимагый үзидарә органнарын сайлау;

- территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлегенәң төп юнәлешләрен билгеләү;

- территориаль ижтимагый үзидарә органнары эшчәнлегә турында хисапларны карау һәм раслау.

4.7. Гражданнырның жыелышы (конференциясе) вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- ижтимагый берләшмәләр, берлекләр, ассоциацияләр төзүдә һәм эшләүдә территориаль ижтимагый үзидарәненәң катнашуы турында карар кабул итү;

- конференция делегатларын сайлау тәртибен билгеләү;
- муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарына муниципаль берәмлек карары белән билгеләнгән тәртиптә муниципаль хокукый актлар проектларын кертү;
- территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлеген туктату турында, шулай ук территориаль ижтимагый үзидарә органнары әгъзаларын чакыртып алу турында карар кабул итү.

4.8. Гражданнарның жыелышын (конференциясен) үткөрү тәртибе, көн тәртибе гражданнар жыелышы (конференциясе) белән билгеләнә.

4.9. Жыелышта (конференциядә) беркетмә алып барыла, анда үткөрү датасы һәм урыны, халыкның гомуми саны (конференция үткөрелгәндә - сайланган делегатлар саны), анда катнашучылар саны, президиум составы, көн тәртибе, чыгышларның эчтәлегенә, кабул ителгән карарлар күрсәтелә.

4.10. Беркетмәгә гражданнарның жыелышы (конференциясе) рәисе һәм секретаре имза сала.

5 статья. Карарлар кабул итү тәртибе

5.1. Үз компетенциясе кысаларында гражданнар жыелышы (конференциясе) карарлар кабул итә.

5.2. Кабул ителә торган карарлар Россия Федерациясенен, Татарстан Республикасының гамәлдәге законнарына, муниципаль берәмлек уставына каршы килмәскә тиеш.

5.3. Гражданнарның жыелышы (конференциясе) карарлары ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә, мондагы гражданнарның күпчелек тавышы белән кабул ителә. Кабул ителгән карарлар турында муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарына 10 көн эчендә җиткерелә.

5.4. Гамәлдәге законнар һәм үз вәкаләтләре чикләрендә кабул ителә торган гражданнар жыелышлары (конференцияләре) карарлары муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары һәм гражданнар өчен рекомендация характерында.

5.5. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары өчен гражданнарның жыелышлары (конференцияләре) карарлары мәжбүри характерга ия.

6 статья. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары

Территориаль ижтимагый үзидарә органнары түбәндәгеләр:

Гражданнарның жыелышы (конференциясе);

Территориаль ижтимагый үзидарә Советы (алга таба - Совет);

Территориаль ижтимагый үзидарә рәисе (алга таба - Рәис).

7 статья. Совет

7.1. Территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру функцияләрен оештыру һәм турыдан-туры гамәлгә ашыру максатларында гражданнар жыелышы (конференциясе) гражданнар инициативаларын гамәлгә ашыру, гражданнарның жыелышлары (конференцияләре) карарларын гамәлгә ашыру буенча оештыру-күрсәтмә бирү функцияләрен гамәлгә ашыручы коллегиаль башкарма орган, шулай ук гражданнарның әлегә Уставның 1 статьясындагы 2

өлешендә күрсәтелгән территориядә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итүдә катнашуы буенча Совет сайлай.

7.2. Совет гражданнарның жыелышында (конференциясендә) ачык тавыш бирү юлы белән, анда катнашкан гражданнарның 2 елга гади күпчелек тавышы белән сайлана.

7.3. Совет әгъзалары саны гражданнар жыелышы (конференциясе) белән билгеләнә.

7.4. Жыелышта (конференциядә) катнашучылар тавышының яртысыннан күбрәген алган затлар Совет составына сайланган дип санала. Совет әгъзалары арасынан гражданнар жыелышы (конференциясе) Совет Рәисен сайлай. Совет әгъзалары үз составынан Совет рәисе урынбасарын һәм секретарен сайлайлар.

7.5. Совет утырышлары кирәк саен, ләкин Советның расланган эш планы нигезендә кварталга кимендә бер тапкыр уздырыла. Утырышның көн тәртибе Совет рәисе тарафыннан раслана.

7.6. ТИҮ Советы утырышларын ТИҮ Советы рәисе яисә аның кушуы буенча Совет рәисе урынбасары алып бара.

7.7. Әгәр анда әгъзаларының яртысыннан кимрәге катнашса, ТИҮ Советы утырышы тулы хокуклы дип санала.

7.8. Советның чираттан тыш утырышын аның рәисе тәзи.

7.9. Совет бурычлы:

- Россия Федерациясе һәм Мәскәү шәһәре законнарын, муниципаль берәмлек Уставын, жирле үзидарә органнарының башка хокукый актларын, гражданнарның жыелышлары (конференцияләре) карарларын, әлеге Уставны үтәргә;

- муниципаль берәмлек гражданнарына, жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфай затларына, дәүләт хакимияте органнарына һәм аларның вазыйфай затларына үз эшчәнлегенә турында мәгълүматтан файдалану мөмкинлеген тәмин итәргә.

7.10. Совет түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

- әлеге Уставның 1 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән территориядә яшәүче халык мәнфәгатьләрен жирле үзидарә органнарында һәм башка оешмаларда яклый;

- гражданнар жыелышларында (конференцияләрендә) кабул ителгән карарларның үтәлешен тәмин итә;

- муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарына әлеге органнар һәм күрсәтелгән актларны кабул итү компетенциясенә кертелгән вазыйфай затлар тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле муниципаль хокукый актлар проектларын кертә;

- территориаль ижтимагый үзидарә карамагына кагылышлы мәсьәләләрне хәл итү өчен гражданнарның жыелышларын (конференцияләрен) чакыра;

- халыкка дәүләт хакимияте органнары һәм Россия Федерациясенә һәм Мәскәү шәһәренә дәүләт вазыйфай затлары, муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары тарафыннан халык мәнфәгатьләренә кагылышлы карарлар турында мәгълүмат бирә;

- муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарына территориаль ижтимагый үзидарә алып баруга кагылышлы мәсьәләләр буенча мөрәжәгать итә;

- территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлеге турында мәгълүматны ирекле рәвештә тарата;

- кирәкле очрақларда халык арасынан территориаль ижтимагый үзидарәнең мәдәни-массакуләм эш, балалар һәм яшүсмерләр белән эшләү, уку учреждениеләре белән хезмәттәшлек юнәлешләре буенча ижтимагый секцияләр төзәргә хокуклы. Секцияләр белән житәкчелек итүне Совет әгъзалары башкара.

7.11. Законнарда каралган башка очрақларда гражданның жыелышы (конференциясе) карары буенча, аңа ышанмау белдерелгән очрақта, Совет вакытыннан алда яңадан сайланьрга мөмкин.

7.12. Совет үзе сайлаган гражданның жыелышына (конференциясенә) хисап тотты.

7.13. Совет үзенең гражданның жыелышы (конференциясе) алдыннан эшләве турында елына кимендә бер мәртәбә хисап тотта.

7.14. Совет гражданның жыелышы (конференциясе) белән расланган регламент нигезендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыра.

7.15. Совет вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

- гражданның жыелышы (конференциясе) тарафыннан Советны тарату турында карар кабул ителгән очрақта;

Советның үз-үзен таркату турында карар кабул ителгән очрақта. Шулу вакытта үз-үзен таркату турында карар Совет әгъзаларының билгеләнгән саныннан кимендә 2/3 тавыш кабул ителә.

7.16. Совет вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очрақта, Советның яңа составы сайлана торган гражданның жыелышы (конференциясе) чакырыла.

8 статья. Рәис

8.1. Советны үз составыннан Совет тарафыннан сайланган рәис житәкли.

8.2. Совет рәисе:

- судта, дәүләт хакимияте органнары, муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар, милек рәвешләренә бәйсез рәвештә оешмалар белән мөнәсәбәтләрдә, шулай ук гражданның жыелышы белән мөнәсәбәтләрдә территориаль ижтимагый үзидарәне тәкъдим итә;

- Советның хәлиткеч тавыш хокукына ия утырышларында рәислек итә һәм утырышлар алып бара;

- Совет эшчәнлеген оештыра;

- гражданның жыелышларын (конференцияләрен) әзерләүне һәм уздыруны оештыра, аларга кабул ителгән карарларның гамәлгә ашырылуын тикшереп тора;

- муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарына территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлеге турында мәгълүмат бирә;

- территориаль ижтимагый үзидарә территориясендә янгынга каршы һәм экологик иминлек кагылделәренең үтәлешен тикшереп торуны тәмин итә;

- территориаль ижтимагый үзидарэ территориясендә ачыкланган хокук бозулар турында санитария, эпидемиологик һәм экологик контроль органнарына хәбәр итә;
 - карарларга, утырышлар беркетмәләренә һәм Советның башка документларына кул куя;
 - гражданның, муниципаль берәмлекнең жирле үзидарэ органнары компетенциясенә кертелгән башка мәсьәләләргә хәл итә.
- 8.3. Рәис вәкаләтләре түбәндәгә очракларда вакытыннан алда туктатыла:
- отставкага китү турында язма гариза советына бирү;
 - гаепләү хөкеме үз көченә кәргәндә;
 - үлем;
 - гражданны вафат булган, хәбәрсез югалган яисә хокукка сәләтсез дип тану турындагы суд карары үз көченә кәргәндә;
 - Россия Федерациясә гражданлыгын югалту;
 - әлегә Уставның 7 статьясындагы 11 һәм 15 өлешендә каралган.

9 статья. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү

9.1. Устав территориаль ижтимагый үзидарәнең төп хокукий акты булып тора.

9.2. Устав гражданның жыелышында (конференциясендә) катнашкан гражданның күпчелек тавышлары белән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру буенча гражданның жыелышында (конференциясендә) кабул ителә.

9.3. Әлегә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр турында тәкъдимнәр гражданның жыелышы (конференциясә) уздырылган көнгә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча Советка кешеләр тарафыннан кертелә.

9.4. Устав проекты, әлегә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар проекты гражданның жыелышы (конференциясә) уздырганчы 10 көннән дә соңга калмыйча халыкка житкерелә.

9.5. Әлегә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карар гражданның жыелышында (конференциядә) ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә, мондагы гражданның күпчелек тавышы белән.

9.6. Совет күрсәтелгән карарны муниципаль берәмлек Советына жибәрә.

9.7. Әлегә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карар аларны муниципаль берәмлек Советында теркәгән вакыттан үз көченә керә.

10 статья. Гамәлне башкаруны туктату тәртибе территориаль ижтимагый үзидарә

10.1. Территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлегә гражданның жыелышының (конференциясенә) тиешле карары нигезендә туктатыла.

10.2. Территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлеген туктату турындагы карар муниципаль берәмлек Советына жибәрелә.